

Beursbericht

Kwartaalblad voor vluchtelingstudenten
nr. 65 – september 2013

Thema: Taal

Suzi Rostomjan

Foto: Aleksandra Mithrajiw

65
jaar

Thuis in taal

‘Wees nieuwsgierig. Nederlanders bijten niet’

Dat leer ik nooit, dacht Suzi Rostomjan (19) toen ze voor het eerst Nederlands hoorde. Die harde klanken en zo anders dan de talen die ze al sprak. Dat was ruim zes jaar geleden. Deze zomer haalde ze haar vwo-diploma en werd ze toegelaten tot de universiteit. Minstens even bijzonder is de bijles die ze gaf aan haar medescholieren. Het vak? Nederlands.

Taal als deur naar de toekomst? Als iemand de vrijheid kent die taal kan bieden dan is het Suzi wel. ‘In 2006 vluchtten mijn moeder en ik uit Armenië. In het aanmeldcentrum spraken de mensen tegen me alsof ik dom was: overdreven langzaam en met harde stem. Het was zo frustrerend. Je weet wat je wilt zeggen, maar het lukt gewoon niet.’

Dezelfde onmacht voelde Suzi toen ze in Nederland voor het eerst naar de middelbare school ging. ‘Omdat ik nog bijna geen Nederlands sprak, werd ik automatisch naar het laagste niveau gestuurd: vmbo-basis. Daar moesten we bijvoorbeeld oppervlaktes berekenen: stof die ik in Armenië al lang gehad had.’ Suzi besloot het er niet bij te laten zitten.

Ze studeerde dag en nacht. Al snel haalde ze de hoogste cijfers van de klas. Na een half jaar mocht ze naar een hoger niveau: havo. Ook hier vielen haar prestaties op. Ze maakte de havo niet af, maar stapte over naar het vwo. Haar Nederlands was inmiddels zo goed dat ze

Studie en werk voor hoger
opgeleide vluchtelingen

bijles ging geven aan haar Nederlandse medescholieren. 'Ze maakten best veel fouten. Ze deden veel op gevoel, maar ik kende de regels.' In twee jaar haalde ze haar diploma. De asielzoeker met het vmbo-advies kon naar de universiteit.

Fijne jaren

'Ik denk dat mijn karakter ook wel een rol heeft gespeeld. Als iemand zegt dat ik iets niet kan, dan ga ik juist harder werken. Verder leg ik makkelijk contact met mensen. Je leert de taal niet alleen uit boeken, maar vooral door veel met Nederlanders om te gaan. Dat wil ik ook anderen als tip meegeven: wees nieuwsgierig naar de taal en de mensen. Nederlanders bijten niet. Op de havo kreeg ik voor het eerst Nederlandse vriendinnen. Het spreken ging nog moeizaam, maar ik probeerde het wel. Dan keek ik bijvoorbeeld naar een Nederlandse serie op tv zodat ik de volgende dag iets had om met ze over te praten. Op het vwo sloten mijn interesses en capaciteiten aan bij mijn medeleerlingen, afkomst was niet meer belangrijk. Het waren twee hele fijne jaren. Na vier jaar in Nederland had ik eindelijk het gevoel dat ik weer mezelf was. En dat allemaal dankzij het Nederlands. Wie had dat ooit gedacht?'

Suzi's tips:

1. Maak leren leuk. Bijvoorbeeld door boeken in eenvoudig Nederlands te lezen over onderwerpen die je interesseren.
2. Zie het leren van Nederlands als een uitdaging en niet als een last.
3. Probeer zo veel mogelijk in de praktijk te oefenen. Wacht niet totdat je Nederlands perfect is.
4. Interesseer je voor de Nederlandse maatschappij en zoek contact met Nederlanders. Kijk Nederlandse tv, lees Nederlandse kranten, maak een praatje met mensen.

UAF-student Sewa Efendieva (38) uit Azerbeidzjan over Nederlands leren:

'Schaam je niet voor je uitspraak'

'Vreemd land, vreemde mensen, vreemde taal. Als je je niet kunt uitdrukken en anderen niet duidelijk kunt maken wat je wilt zeggen, is het lastig. Ik herinner me nog mijn eerste pogingen om de Nederlandse woorden te leren en uit te spreken. Wat aan het begin de moeilijkste opgave ter wereld lijkt, wordt langzaam een klus waarvan je voelt dat je die moet en kunt klaren. Als je een vreemde taal leert, leer je nooit alleen maar een taal. Je leert ook over het land, de cultuur, de gewoontes en de mensen. Je leert de taal om met mensen te kunnen communiceren. Wat ik als regel in mijn dagelijkse leven gebruikte, is: schaam je niet voor je uitspraak en te krappe woordenschat. Gewoon praten, communiceren, vertellen, vragen en beantwoorden. Als je gewend raakt aan de taal, begin je, onverwacht voor jezelf, het vloeiend te spreken.'

Sewa Efendieva

Nieuwe vrienden

'Mensen die zijn gevlucht, verkeren meestal in een soort vacuüm. En zelfs diegenen die heel actief en sociaal zijn, vinden dat ze - op zijn zachtst gezegd - in een onhandige situatie verkeren. Laat de moed niet zakken. Je komt er uiteindelijk uit. Ik wilde mijn taalkennis in de praktijk gebruiken. Daarom werk ik inmiddels als freelance tolk Nederlands-Azeri naast mijn studie Rechten aan de Universiteit Leiden. Bovendien heeft het me geholpen om nieuwe vrienden te maken en mijn netwerk te vergroten. Zo voel ik me niet meer zo geïsoleerd en gelaten. In tegendeel: het geeft betekenis aan mijn leven dat ik nuttig werk doe.'

Altijd taaladvies bij de hand

Weet je even niet meer hoe je een woord schrijft, hoe het zit met de Nederlandse grammatica of wat een woord betekent? Maak dan gebruik van de talloze handige taal-apps, nieuwsbrieven of websites. Een paar van onze favorieten!

- *Onze Taal-app* met o.a. populaire [taaladviezen](#) en de laatste taalnieuwtjes is gratis te downloaden in de App Store of via onzetaal.nl/app.
- Ook www.onzetaal.nl blijft altijd handig voor à la minute advies.
- Een leuke manier om Nederlands te oefenen is het [ouderwetse Scrabblespel](#), maar dat kan natuurlijk ook met kennissen of medestudenten via de app [Wordfeud](#) op je mobiel. Gratis te downloaden in de App Store.
- Op zoek naar een ander woord voor *gezellig* of bijvoorbeeld *fundamenteel*? Kijk voor synoniemen op de praktische website synoniemen.net.
- Alles over [komma's, punten](#), of het [spellen](#) van woorden, functies of namen van landen vind je allemaal terug op de website www.taaladvies.net.
- Benieuwd wat *camerlengo*, *druide* en bijvoorbeeld *quorum betekenissen*? Kijk dan op de website www.woordpost.nl en meld je aan voor de [gratis e-mailnieuwsbrief](#) die [uitleg](#) geeft over [moeilijke Nederlandse woorden](#).

Vluchtelingstudenten leren zakelijk Nederlands

Anahit Balayan

Dit voorjaar heeft het UAF voor het eerst een cursus Zakelijk Nederlands georganiseerd voor (bijna) afgestudeerde vluchtelingstudenten. Het UAF is de cursus gestart omdat veel hoger opgeleide vluchtelingen ook na hun afstuderen behoefte hebben aan ondersteuning bij taalverwerving. Succes op de werkvloer hangt nauw samen met een goede schriftelijke en mondelinge communicatie. Onder leiding van NIOW Training en Advies hebben twintig vluchtelingstudenten geleerd wat helder en doelmatig communiceren inhoudt en hoe je correct, zakelijk Nederlands schrijft.

De Armeense jurist Anahit Balayan (29) over de cursus: 'Nu ben ik veel zekerder over mijn Nederlands. Voorheen wist ik dat ik fouten maakte, maar ik wist niet welke. Nu zie ik het veel duidelijker.' Ze paste direct haar nieuwe kennis toe en schreef een gedicht over taal leren. Na evaluatie beslist het UAF of de cursus wordt voortgezet.

De Nederlandse taal

Een ding waar ik telkens van baal,
Is onvolkomen beheersing van de Nederlandse taal.
Taal is expressiemiddel, taal is kracht
Goede beheersing ervan geeft je macht.
Zo heb ik niet in het land van mijn herkomst gedacht.

Waar je ook op de wereld bent
Als je de taal van dat land kent,
Word je als volwaardig mens erkend.

Beheers je een taal weinig?
Soms is het wel geinig
Maar word niet verbaasd als men wordt chagrijnig.

Taal is een wonder, men kan er niet zonder
Taal is recht, dat meen ik echt.
Door gebrek aan taal kun je overal falen
Je zult met veel moeite je rechten gaan halen.

Wil je stralen en succes halen?
Pak dan nou het boek VAN DALE
Geef je op voor deze Nederlandse cursus
Lang leve beschaafde UAF – alumnus.

Anahit Balayan

65
jaar

Taaltips

Tips van Marion Riehl, student Taal- en Cultuurstudies aan de Universiteit Utrecht en taalmentor van een vluchtelingstudent:

Marion Riehl

- **Praat veel Nederlands met Nederlanders.** Val zo weinig mogelijk terug op het Engels.
- **Oefen het Nederlands met je familie, vrienden of kennissen met dezelfde moedertaal.** Van elkaar kun je veel leren, omdat je tegen dezelfde problemen aanloopt.
- **Durf fouten te maken.** Je Nederlands hoeft niet correct te zijn om begrepen te worden. Van fouten maken leer je juist!
- **Doe de ondertiteling op tv aan.** Als je een Engelstalige film kijkt, lees dan mee in het Nederlands. Of doe gewoon de ondertiteling aan bij een Nederlands programma.
- **Lees Nederlandse boeken.** Om het gemakkelijker te maken kun je bijvoorbeeld een boek lezen dat je al kent.

Taal leren door vrijwilligerswerk en stage

‘Er ging een wereld voor me open’

De Birmese arts Phu Nwe Htun (32) vluchtte in 2009 naar Nederland. Hier moest ze lang wachten op toestemming voor het afleggen van het verplichte assessment voor buitenlandse artsen. Phu besloot haar tijd nuttig te besteden en ging vrijwilligerswerk doen in een ziekenhuis.

Phu gaf planten water, las de krant en maakte een praatje met patiënten. Dat was heel erg slikken. In het Aziatische land Brima had ze al twee jaar als arts in een vrouwenziekenhuis gewerkt. Een specialisatie in de gynaecologie was haar droom. Die droom liet ze in Nederland niet los. ‘Ik wist dat ik veel kennis in huis had. Daarom heb ik nooit overwogen om een andere richting te kiezen en mijn droom op te geven.’ De vrijwilligersbaan werd haar manier om de Nederlandse taal te leren. Daarnaast volgde ze een cursus medisch Nederlands bij het taalbureau Lest Best en werkte ze heel hard aan haar spreekvaardigheid. Toen ze de cursus helaas een tweede keer moest doen, wist ze dat ze nog veel moest leren.

Met hulp van het UAF vond ze een stageplek bij Altrecht, een organisatie voor

geestelijke gezondheidszorg. ‘Er ging een nieuwe wereld voor me open. Ik had nog nooit in de psychiatrie gewerkt. Het is een plek waar ik open en direct heb leren communiceren met patiënten. En ik heb leren doorvragen. Dat was ik niet gewend in Birma.’ Sinds maart loopt ze met een huisarts mee in de praktijk. Het Nederlands van Phu is sindsdien met sprongen vooruitgegaan. In mei slaagde ze in alle onderdelen van het artsenassessment. De weg naar verder studeren ligt nu helemaal voor haar open. Met als doel specialisatie tot gynaecoloog of huisarts.

Advies van Phu: ‘Realiseer je wat jouw taalniveau is en leer je zwakke punten te herkennen. Vrijwilligerswerk of een stage helpt enorm om de taal onder de knie te krijgen.’

Vluchten als keuze

Is vluchten een keuze? Ga mee op zoek naar een antwoord. Bahman Bahmani, studentenbegeleider bij het UAF, legt in *Vluchten als keuze* verbin-

dingen tussen zijn Perzische achtergrond en zijn nieuwe vaderland. Bahman denkt terug aan waar hij vandaan komt en verwondert zich over waar hij nu is. De verhalenbundel bevat spannende en ontroerende verhalen. Bahmani: ‘Ik woon ruim twintig jaar in Nederland. Mijn wortels liggen in de Perzische bodem. Taal is de sleutel tot mijn nieuwe vaderland. Nu ik die bezit en de vrijheid heb, waarom zou ik dan niet schrijven?’

We geven vijf boeken weg! Kans maken? Stuur een mail naar beursbericht@uaf.nl en vertel waarom jij het graag wilt winnen.

Colofon

Beursbericht verschijnt vier keer per jaar. Eigen bijdragen van UAF-studenten zijn welkom.

Redactie: Ella de Lange, Hella Snoeren, Staf Carette, Wout Smeets en Sietske Arkenau (eindredactie).

Mailadres redactie: beursbericht@uaf.nl

De spreekuren van studentenbegeleiders vind je op www.uaf.nl/spreekuur.

Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF
Wilhelminapark 38 / Postbus 14300, 3508 SK Utrecht
T (030) 252 08 35 / info@uaf.nl / www.uaf.nl
ontwerp Tangerine Rotterdam / opmaak Piraña grafisch ontwerp
druk De LekStroom Griffioen